

Ikt. sz.: EUB-41/1-2/2021.

EUB-1/2021. sz. ülés
(EUB-59/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2021. február 15-én, hétfőn, 9 óra 30 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Az elnök napirend előtti tájékoztatója</i>	5
<i>Az Európai Unió Bíróságának bírói tisztségére jelölt magyar tag meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló törvény 70.§-a és a HHSZ 141.§-a alapján)</i>	5
<i>Dr. Csehi Zoltán kiegészítése</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Csehi Zoltán válaszadása, reagálása</i>	11
<i>Dr. Ökrös Oszkár reagálása</i>	12
<i>Tájékoztató a portugál EU-elnökség programjáról és prioritásairól</i>	13
<i>Jorge Roza de Oliveira hozzászólása</i>	13
<i>Dr. Ökrös Oszkár hozzászólása</i>	17
<i>Hozzászólások</i>	19
<i>Jorge Roza de Oliveira válaszadása, reagálása</i>	22
<i>Az ülés berekesztése</i>	25

Napirendi javaslat

1. Az Európai Unió Bíróságának bírói tisztségére jelölt magyar tag meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló törvény 70. §-a és a HHSZ 141. §-a alapján)
Előterjesztő:
dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára
2. Tájékoztató a portugál EU-elnökség programjáról és prioritásairól
Előterjesztő:
Jorge Roza de Oliveira, Portugália nagykövete
Dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Balczó Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke

Csöbör Katalin (Fidesz)

Riz Gábor (Fidesz)

Dr. Tiba István (Fidesz)

Dr. Tilki Attila (Fidesz)

Juhász Hajnalka (KDNP)

Bana Tibor (független)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Csehi Zoltán bírójelölt (Európai Unió Bírósága)

Jorge Roza de Oliveira, Portugália Budapestre akkreditált nagykövete

Dr. Ökrös Oszkár államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)

Hidvéghi Balázs európai parlamenti képviselő

Győri Enikő európai parlamenti képviselő

Dr. Gurmai Zita országgyűlési képviselő (MSZP)

Megjelentek

Schaller-Baross Ernő európai parlamenti képviselő

Hölvényi György európai parlamenti képviselő

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 34 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat; köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, meghívott vendégeinket és a napirendi pont előadóit. Külön köszöntöm Hidvéghi Balázs, Hölvényi György és Schaller-Baross Ernő képviselő urakat. Győri Enikő képviselő asszony jelezte, hogy később fog érkezni. Köszönöm, hogy megtisztelték bizottsági ülésünket.

Tisztelt Bizottság! Első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes.

A napirendi pontokkal kapcsolatban jelzem, hogy képviselőtársaim az elmúlt hétvégén megkapták a napirendi ponti javaslataimat. A mai napra két napirendet tervezünk. Az első: az Európai Unió Bíróságának bírói tisztségére jelölt magyar tag meghallgatása. A második napirendi pont pedig: tájékoztató a portugál EU-elnökség programjáról és prioritásairól.

Kérdezem, hogy van-e valakinek esetleg kérdése a napirendi pontokkal kapcsolatban. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem látok ilyet. Szavazásra teszem fel: ki az, aki egyetért a napirendi pontok megtárgyalásával. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendi pontok megtárgyalását. Csak jelzem képviselőtársaimnak, hogy közel 1,5 óra áll rendelkezésünkre. Kérem, hogy tartsák az időt, hiszen 11 órakor plenáris ülésünk kezdődik.

Tisztelt Bizottság! Engedjék meg, hogy röviden tájékoztassam képviselőtársaimat arról, hogy a mai bizottsági ülésre vonatkozóan egyelőre nem jelezte senki írásban a távolmaradását.

Az elnök napirend előtti tájékoztatója

Engedjék meg, hogy röviden beszámoljak arról, hogy az elmúlt hetekben több videókonferencián is részt vettem képviselőtársaimmal együtt. Január 11-én felszólaltam a COSAC elnöki találkozáson a hivatalban lévő portugál EU-elnökség témájában. Utaltam arra, hogy a világjárvány miatt az elmúlt év egy úgymond annus horribilis, egy borzasztó év volt. Az uniós minimálbérrre vonatkozó irányelvtervezetről szólva kiemeltém, hogy annak meghatározása tagállami hatáskörbe tartozik, és az uniós fellépések területén csak kiegészítő jellegű lehet.

Továbbá jelzem, hogy a COSAC keretében informális egyeztetésre került sor Michel Barnier főtárgyalóval, Vêra Jourová alelnökkel és Stella Kyriakides biztossal is. Ezen eszmecsereken Juhász Hajnalka bizottsági tag vett részt, míg az Európai parlamenti ellenőrző testületi ülésének résztvevője Bana Tibor bizottsági tagunk volt. Szeretném megköszönni képviselőtársaimnak a munkáját.

Végül megjegyezném azt is, hogy a menekültügyi és migrációs paktum kapcsán lefolytatott szubszidiaritásvizsgálat 8 hetes határideje lejárt, és indokolt véleményt az Országgyűlés mellett a szlovák parlament és az olasz szenátus fogadott el.

Az Európai Unió Bíróságának bírói tisztségére jelölt magyar tag meghallgatása

(Az Országgyűlésről szóló törvény 70. §-a és a HHSZ 141. §-a alapján)

Tisztelt Bizottság! Akkor hozzákezdünk az első napirendi pont megtárgyalásához, mint az Európai Unió Bíróságának bírói tisztségére jelölt magyar

tag meghallgatásához, az Országgyűlésről szóló törvény 70. §-a és a határozati házszabály 141. §-a alapján.

Köszöntöm a napirendi pont előterjesztőjét, Ökrös Oszkárt, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárát, és köszöntöm a bírójelöltet, Csehi Zoltánt, a Törvényszék jelenlegi bíróját.

Tisztelt Bizottság! Az Európai Unió Bírósága első magyar bírójának, az idősebb képviselők még emlékeznek, Juhász Endrének a bírójelölti bizottsági meghallgatására 2004-ben anno nem kerülhetett sor, így ma, azt is mondhatnám, hogy először van lehetősége az Európai ügyek bizottságának a kormány által bírónak jelölt személy meghallgatására.

A jelölt személye a nyilvánosság számára ezzel a bizottsági meghallgatással válik ismertté, hiszen ülésünket a belső hálózaton a sajtó képviselői figyelemmel tudják kísélni.

Emlékeztetem képviselőtársaimat arra is, hogy jelölt urat mint a Törvényszék bírójelöltjét, 5 évvel ezelőtt már meghallgattuk. Varga Judit igazságügyi miniszter asszony levélben arról tájékoztatót, hogy a kormány Csehi Zoltán urat jelöli a Bíróság magyar tagjának. Képviselőtársaim a jelölt életrajzát megismerhették.

Mielőtt az előterjesztőnek és a jelöltnek átadom a szót, jelzem, hogy hasonlóan a biztosjelölti meghallgatáshoz, bizottságunk nem hoz döntést a jelöltek alkalmasságáról, mivel a bíró és az Országgyűlés között nincs jogi kapcsolat.

Engedjenek meg még néhány tájékoztató jellegű mondatot! Az Európai Unió Bíróságának, emlékeztetem képviselőtársaimat, az alapvető feladata az, hogy az uniós jog tiszteletben tartásának biztosítása, a lisszaboni szerződés, idézem, értelmezése és alkalmazása során az Európai Unió Bírósága két fórumból áll, a Bíróságból és a Törvényszékből, amely közül a Bíróságnak egy, és a Törvényszéknek két magyar tagja van. A Törvényszék jelenlegi másik bírója dr. Berke Barna.

A Bíróságot 27 bíró és 11 főtanácsnok alkotja. A bírákat és a főtanácsnokokat a tagállamok kormányai közös megegyezéssel, a jelölt személyeknek a szóban forgó feladatokra való alkalmasságáról szóló véleménynyújtásával megbízott Bizottsággal történő konzultációt követően nevezik ki. Megbízásuk hat évre szól, és megújítható.

Tisztelt Bizottság! Akkor kérem a Törvényszék jelenlegi bíróját, Csehi Zoltán urat, hogy röviden tartsa meg exozóját, és utána képviselőtársaimnak rendelkezésére áll, a kérdésekre választ ad. Összegyűjtjük a kérdéseket, és utána visszaadom a szót a jelölt úrnak. Természetesen az államtitkár úrnak bármikor lehetősége van ezt kiegészíteni, illetve felszólalni. Tessék parancsolni!

Dr. Csehi Zoltán kiegészítése

DR. CSEHI ZOLTÁN bírójelölt (Európai Unió Bírósága): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Köszönöm szépen a meghívást, és köszönöm szépen a lehetőséget, hogy a pandémia ellenére mégis személyesen itt lehetek, és személyesen mondhatom el magamról mindazt, amit ezen rövid idő alatt el lehet mondani egy ilyen jelölésről.

Az életrajzomat korábban megkapták. Nem szeretném azt megismételni, talán csak annyit, hogy Magyarországon végeztem jogi tanulmányokat, illetve művészettörténeti tanulmányokat is, tehát innen van két diplomám, majd Németországban tanultam a Heidelbergi Egyetemen, onnan is van egy diplomám, egy jogi diplomám. Illetve a tanulóévek alatt többször jártam Németországban és Franciaországban, ahol nemcsak a jogi nyelv elsajátítására, hanem más országok jogi kultúrájának a megismerésére is lehetőségem adódott, így a pályám alapvetően egy akadémiai pálya volt a bírói kinevezésemig. Tehát akadémiai, olyan értelemben tanári, hogy megtanulni a jogot, megérteni a jogot és átadni a fiatalságnak, az új

generációknak mindazt, amit megtanulhattam és elsajátíthattam. Mellette a gyakorlatban is gyakoroltam a jogot ügyvédként, illetve választott bíróként ilyen szempontból, és meggyőződésem, hogy egy jó jogásznak, egy jó jogi tanárnak, hasonlóan, mint egy jó orvosnak is, azért gyakorolni is kell ezt a szakmát, nemcsak könyvekből megtanulni.

Lényegében öt éve jött az a lehetőség - amire én életemben nem gondoltam, hogy ilyen fordulat lesz az életemben, de az ember életében vannak ilyenek -, hogy az Európai Unió Bíróságán, a Törvényszéken bíró lehettem. Ennek fontos előfeltétele volt, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 255. §-a alapján van egy 7 főből álló bizottság, amelyik engem meghallgatott, és a meghallgatásom, illetve az előterjesztett okiratok alapján véleményt nyilvánított arról, hogy alkalmasnak talál erre a posztra, és így tudtam elkezdni a mostani tevékenységemet is április 13-án.

Egész röviden, csak hogy tájékoztassam önöket, hogy mit is csinál ott egy törvényszéki bíró, elmondanám, hogy a törvényszéki bírónak alapvető feladata az ítélezési tevékenység, de emellett van más tevékenysége is, mint a Bíróság szervezetében való együttműködés és közreműködés. Egy harmadik, hogy mint magyar bíró, valahol a magyar nemzetet is képviseljük Luxemburgban, azt is valahogy tolmácsolni kell és meg kell jeleníteni.

Egy nagyon fontos szempont még, öt év után, elmondhatom, fontos, hogy a többi bírótárssal egy folyamatos kapcsolat legyen, hogy az ember a személyén keresztül is tudja az országot képviselni és még közelebb hozni más emberek, az ottani bírók lelkéhez, gondolkodásához, magatartásához. Fontos az is, hogy az ember, amit ott lát, amit ott hall, és amiben dolgozik, azt átadja a diákoknak és a magyar jogász közösségnek is, és nemcsak a jogászoknak, hanem mint ahogy most is itt lehetek, hogy milyen tapasztalatai voltak, nyilvánvalóan tiszteletben tartva a titoktartási szabályokat.

Ami az ítélezést illeti, a Törvényszékre körülbelül évi 800-900 ügy érkezik be, ennek az egyharmada az európai szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos - védjegy, mintaoltalom, a növényfajta védelmével kapcsolatos - ügyek, ahol az uniós szinten eljáró adminisztratív hatóság döntését lehet a Törvényszék előtt jogilag támadni, és a bírók felülvizsgálják, megvizsgálják, hogy a keresetben előadott indokok alapján az eljáró uniós hatóság döntése helyes volt-e, vagy esetleg azt meg kellene semmisíteni. Ez adja ki körülbelül az egyharmadát ennek a munkának. Ez egy nagyon fontos feladat, mert ez az Unió gazdasága szempontjából nagyon nagy jelentőséggel bír. Az, hogy egy védjegynek van egy uniós védettsége, túlmegy azon, hogy 27 tagállamban van, hanem ennek világszinten is komoly hangsúlya van. Ezek a védjegyügyek látszólag pitiánernek tűnnek, de én szeretném hangsúlyozni, hogy ezek nagyon fontos ügyek. Ez körülbelül évi 300 ügy.

Az ügyek második nagy csoportja egy reform következtében került a Törvényszékhez. Korábban volt egy közzolgálati különbíróság, hogy az uniós intézményekben dolgozók közzolgálati munkaügyeit a Törvényszék tárgyalja. Ez évi 100-120 ügy. Itt a legkülönbözőbb munkaügyi viták vannak, nemcsak a felmondások, hanem például az adott közalkalmazott éves értékelését is felülvizsgálhatják a bíróságok.

Nagyon fontosak a harmadik csoportba tartozó ügyek, ahol az Unió szervei, intézményei, ügynökségei határozatainak a törvényességi felülvizsgálata ad lehetőséget az európai polgároknak. Itt a Törvényszék ezeknek a döntéseknek a jogszerűségét vizsgálja, ez az ügyeknek egy nagyon jelentős csoportja. Ezekbe az ügyekbe tartoznak az állami támogatási ügyek, amik sokszor egy ország gazdaságát nagyon jelentősen befolyásoló kérdéseket illetnek, de nemcsak ezek, hanem minden más, ami a Törvényszék előtt megtámadható. Sokszor az a kérdés, hogy egyáltalán megtámadható-e a döntés, vagy ki által támadható meg a döntés.

Nagyon érdekes, most például egy olyan ügy került énhozzám - ez teljesen újdonság -, ahol az Egyesült Államok által bevezetett szankciókra az Unió reagált bizonyos kereskedelmi szankciókkal, és most ezt a szankciót támadta meg egy érintett amerikai vállalat, arra hivatkozva, hogy az Unió által hozott ellenszankciós döntések magába az uniós jogba ütköznek. Tehát minden egyes nap hozhat egy ilyen újdonságot, ami teljesen újfajta, nincs semmiféle jogtörténeti előzménye, amire esetleg egy ilyen ügyben tudnék majd támaszkodni.

Fontosak azok az ügyek, ahol a Törvényszék azért jár el, mert a felek ezt kikötötték. Ezen ügyek nagy többsége az, ahol a Bizottság szerződésekkel, főleg támogatási szerződésekkel pénzt juttat valamilyen egyetemi programra, kutatási programra, humanitárius programra, és ha ennek az elszámolását úgy látja a Bizottság, hogy nem megfelelő, akkor azt a Törvényszék előtt lehet perelni, és a vita megy, ami egy klasszikus peres eljárás - mondhatnám, ami hozzám viszonylag közel áll - abban, hogy kinek van igaza, hogy a kapott pénzzel elszámoltak-e, vagy nem megfelelően számoltak el a Bizottság felé. Ezek talán a legfontosabbak, amiket el szerettem volna mondani.

A bíróság alapvetően 3 fős tanácsokban jár el, tehát ez a fő formáció. Az utóbbi két évben egyre több volt, megnőtt az ötös tanácsban eljáró ügyek száma.

Én három tanácsban dolgoztam. Tehát áprilistól, amikor kikerültem '16-ban, dolgoztam egy francia bíróval és egy észt bíróval, ezek voltak az én tanuló, bevezető éveim. A következő három évben egy olasz bíró volt a tanácselnök, egy luxemburgi bíróval. Most pedig, a harmadik tanácsban az ír bíró a tanácselnököm, és rotáció van abban, hogy ki a harmadik, az osztrák, a német és a belga bíróval vegyesen járunk el ezekben az ügyekben.

A Törvényszéken mindig van az ügynek egy előadó bírója, aki az ügyet előkészíti, figyelemmel kíséri annak a folyását. Ő az, aki előkészíti a másik két bírónak is ezt az aktát, és ő tesz javaslatot a kérdésekre, a tárgyalásra esetleg, ha a fél nem kérte, illetve az ítélet tervezetét is ő készíti elő. Nekem 71 ilyen lezárt ügyem van, ahol én jártam el, illetve van további 135 ügy, ahol úgynevezett harmadik bíróként jártam el.

Én valamennyi ügyet fejben megtanultam, talán még most is tudom őket. Megmondom őszintén, ez inkább a hátrányomra vált, mint előnyömre, mert tudtam az ügyet a tárgyaláson is fejből. Sokszor a kollégák, emberi vagy más okok miatt, nem tudtak mindig úgy felkészülni. Ezt nem dicsekvésként mondom, csak mondom, hogy az én munkamódszerem az, hogyha valaki odajön az Európai Unió Bíróságára, a bírónak tudni kell az egész ügyét előlről, hátulról, fejből, éjjel-nappal, amikor felkel. Tehát ez az én hozzáállásom minden ügyszó, teljesen függetlenül attól, hogy én vagyok az előadó, vagy nem én vagyok az előadó.

Az ügyek közül, csak megemlíteném, hogy volt, amiben én jártam el, ahol az Európai Központi Bank ellen volt adatkiadási per. Ezek nagyon érdekes ügyek, amikor szeretné megtudni az illető uniós polgár, hogy tulajdonképpen mi történt egy ügyben, és szeretne az adatokhoz hozzáférni. Ott mi egy más megoldást kerestünk. Azt az álláspontot fogadta el a bírói tanács, hogy egy hivatalnak meg kell tudnia mondani azt, hogy miért nem ad ki valamit, és azt pontosan meg kell indokolnia, hogy azt megértse mindenki, hogy mi az indoka annak, hogyha valamit nem ad ki. Ez kezdetben elfogadásra talált, aztán az Unió bírósága ezt cizellálta.

Voltak nagy állami támogatási ügyek is, amikben részt vettem, ezek 10-15 milliárd eurós nagy projektek. Itt az a kérdés, hogy a bizottság döntése ezekben az ügyekben mennyire megalapozott, vagy mennyire megalapozatlan. Volt, amit javasoltunk, és úgy döntött, még egyszer mondom, a hármas bírói tanács, hogy ezt meg kell semmisíteni, és a bizottságnak ezt újra meg kell vizsgálni, és természetesen volt olyan, amikor ezeket elutasítottuk.

Ami a Törvényszék működését illeti, a Törvényszék sokszor a szabályait magának szabja meg, és magának határozza meg, sok-sok szabályt, a Bíróságon belül is. Ez egy nagyon munkaigényes dolog. Nagyon sok előkészítés van, vita van a bírók között is, ez egy jelentős kapacitást foglal el.

Emellett a Bíróságnak, az egész Európai Bíróságnak, tehát a Törvényszéknek és a Bíróságnak is, van egy adminisztratív szervezete, amelyik az adminisztratív jellegű döntéseket meghozza. Én ennek lehettem három évig tagja. A Törvényszék elnöke delegált ebbe a bizottságba, tehát három évig lényegében beleláltam abba, hogy ez az uniós bíróság miként működik mint adminisztráció. *(Juhász Hajnalka és Hölvényi György távoznak a bizottság üléséről.)*

Itt 2400 alkalmazott van, egy hatalmas büdzsével. Nagyon sok napi szintű kérdés van. Vannak nagyon fontos személyi posztok, kiírások személyekről, hogy kik kerüljenek bizonyos adminisztrációs posztokba, hogy van az ő pályázati kiírásuk megfogalmazva, kell-e a Bíróság köré például újabb biztonsági kerítések építeni, több millió euróért, ezek mind oda, az adminisztratív bizottság elé kerültek. Vagy például, hogy az Európai Bíróság is még jobban áttekinthető legyen az uniós polgárok számára, nagyon örvendetes, hogy például ez a bizottság úgy döntött, hogy bizonyos kutatási anyagokat elérhetővé tesz a nagyközönség számára, amiket korábban nem. Tehát ez egy viszonylag fontos tevékenysége volt az életemnek.

Amit még hozzátehetek, hogy mint magyar bíró, megpróbáltam Magyarországot is, amennyire lehet, de behozni kicsit életközelebbre a Bíróság falai közé. Berke Barna bíró úrral szerveztünk egy bemutatkozó estét, ahol nemcsak gulyás és finom borok voltak, hanem Berke Barna úr Magyarország történelméről beszélt, én pedig azokról a kulturális és szellemi teljesítményekről, amelyekkel a magyar nemzet mind Európa, mind pedig a világ élvonalába tartozik. Ennek nagyon kellemes visszhangja volt.

Sikerült egy kiállítást is megszerveznem egy egyéves előkészítő munka után. A Balassi Intézet anyagát is sikerült ott felállíttatni, a Bíróságnak van egy nagy közös átvonuló terme, ha lehet mondani, ez ott volt kirakva több hónapra keresztül, és látták, hogy ez egy magyar kezdeményezés, és azon keresztül mi magyarok is megjelentünk ott.

Én mint magyarországi bíró, ahogy mondtam, az uniós jogról és a tapasztalataimról rendszeresen tartottam előadást magyarországi diákoknak, Pécsen, Miskolcon, Budapesten, és ahova meghívják, mindig megpróbálok elmenni, hogy el tudjam mondani mindazokat a tapasztalatokat, amelyek engem ott gazdagítottak, hogy azokat megoszthassam a diákokkal is, hogy lássák ezeket. De voltam Franciaországban is, és voltam Németországban is ilyen előadásokat tartani, ahol elmondtam ezeket.

Szorgos munkával telt el az idő. Bevallom őszintén, hogy öt éve nem gondoltam volna, hogy ez ennyire nem könnyű, ezt be kell vallanom. Ha a feleségem nincs velem, akkor nagyon nehéz lett volna. Mi kint élünk Luxemburgban. Neki szeretném itt megköszönni, bár pillanatnyilag nincs itt velem, hogy ott volt velem, végig mellettem állt, tehát nagyon fontos volt, hogy ő ott volt. Nem tudtam volna ezt megcsinálni nélküle.

Köszönöm szépen a bizalmat, amit öt éve kaptam önöktől, és ezt a bizalmat alapozza meg az, hogy ismét itt lehetek, hogy esetleg ne a Törvényszéken dolgozzam tovább, hanem, ha elfogadnak, akkor a Bíróságon. Nagyon szépen köszönöm.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen Csehi Zoltán expozéját. Most megnyitom a vitát. Akinek kérdése van, kérem, hogy röviden tegye föl!

Összegyűjtjük a kérdéseket, és utána visszaadom a szót a bíró úrnak válaszára. *(Jelzésre:)* Bana képviselő úré a szó, tessék parancsolni!

BANA TIBOR (független): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bírójelölt Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Először is szeretném megköszönni a részletes beszámolót Csehi Zoltán úrnak az eddigi munkájáról, hiszen valóban kitért annak minden apró részletére, és elmondta azt, hogy az elmúlt évek során milyen tevékenységet folytatott.

Én a jövőre nézve szeretnék feltenni kérdéseket, méghozzá olyan aktuális ügyekkel kapcsolatban, amelyekről itt az európai uniós ügyekkel foglalkozó bizottsági üléseken már több alkalommal beszéltünk, vitáztunk. Az egyik ilyen a bírói függetlenség kérdése, a másik pedig a jogállamisági mechanizmus és annak az aktuális leágazásai, az aktuális történései.

Az lenne a kérdésem bírójelölt úrhoz, hogy ezekkel összefüggésben jelenleg mi a helyzet, mire számít ezekkel kapcsolatban, természetesen elsősorban magyar relációban.

Plusz egy kérdésként még azt szeretném feltenni önnek, hogy esetleg vannak-e még olyan további aktuális ügyek, amelyekre érdemes kitérni az előttünk álló néhány hónap, vagy mondjuk, fogalmazzunk úgy, hogy a 2021-es esztendő tekintetében?

És további jó munkát kívánok önnek, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdést nem látok... *(Jelzésre:)* Tessék parancsolni, képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Nem kell megszavaztatni, hogy szót kapjak? *(Jelzésre:)* Nem, rendben.

Tisztelettel köszöntöm a kedves képviselőtársakat, a vendégeket. Köszönöm szépen, hogy ön teljesen egyértelműen jelzi, hogy elkötelezett az ügy iránt. És számomra rendkívül fontos volt az, hogy jelezte azt, hogy ez egy közös program, tehát fontos az, hogy a segítő családja ön mögött van. Egyrészt azt szeretném megkérdezni, hogy az elmúlt öt évben mit tartott a legfőbb kihívásának, ami mindenképpen az ön nevéhez, az ön személyéhez köthető, mert szerintem ezeket fontos tudni, hogy mi az, amit a legleglegnek tart, és mi az, amit most, ebben az új pozícióban mindenféleképpen szeretne megvalósítani. Nyilván ennek van egy lehetőségi köre, de miután én úgy gondolom, hogy ön a legfelkészültebb, hiszen ezért is jelölte az igazságügyi miniszter asszony, mi az, amit ennek gondol? Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdés nem lévén, tisztelt bíró úr, engedjen meg két rövid kérdést. Az európai integráció egyik motorjaként szokták a luxemburgi ítélkezési gyakorlatot jellemezni, és azt látjuk, hogy sokszor egy-egy európai bizottsági kezdeményezés hivatkozási alapként tekint az Európai Bíróság ítéletére. Meglátása szerint mely területeken a legjellemzőbb a bíróság jogértelmező, jogfejlesztő tevékenysége?

A második kérdésem arra vonatkozik, hogy nyilván közismert, hogy a lisszaboni szerződés sok tekintetben kibővítette, úgymond, az uniós hatásköröket, ezáltal számos új területen irányelvek, rendeletek születtek, és azt is látjuk, hogy az egyre összetettebbé vált uniós jog mennyiben érintette a Bíróság működését, gondolok itt például arra, hogy az ügyszámok, ügýtípusok alakulása mennyiben tükrözte a folyamatokat.

Tisztelt bíró úr, visszaadom a szót, kérem, hogy röviden válaszoljon.

Dr. Csehi Zoltán válasza, reagálása

DR. CSEHI ZOLTÁN bírójelölt (Európai Unió Bírósága): Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Sorrendben válaszolnék, ahogy kaptam a kérdéseket.

Ha jól értem, a bírói függetlenségről kérdezett képviselő úr. A bírónak a lehető leghigorúbb értelemben függetlennek kell lennie a tagállamtól, aki küldte. Ez azt jelenti, hogy nyilvánvalóan semmiféle kapcsolat nincs, és semmiféle, se jogi, se egyéb kapcsolat nincs a tagállam és a bírók között. Ez egy alapvető elvárás, és úgy látom, ez így is működik, és ez így van helyén. Itt egy uniós intézményről van szó, tehát uniós bíróként kell eljárni.

A jogállamiság mechanizmusa. Én a Törvényszéken vagyok, annak van nyilvánvalóan európai politikai vetülete, amit én nem kommentálhatok, és nem is kívánám, mert nem tartozik rám, és van egy jogi vetülete is. A jogi vetülete egy jogi kérdés. Ennek egy része, ha jól tudom, ott van az Európai Bíróságon, hogy az a mechanizmus, az a folyamat, amivel ez elindult, ami Magyarországot illeti, az jogilag korrekt, megfelelő volt-e vagy sem. A főtanácsnok már kiadta a véleményét, alapvetően a magyarországi keresetet befogadhatónak javasolja a Bíróság számára, tehát hogy érdemben tárgyalható, mert az is fölmerült, hogy talán nem is lehet ezt vizsgálni, a Parlament döntése nem egy megtámadható határozat, csak mondom, de ő azt javasolja. A főtanácsnok úr szerint pedig a szavazásnak az az eredménye, ahogy ezt kiszámították, hogy a tartózkodó szavazatok hogy kell figyelembe venni, az egy jogi értelmezés, de mivel ez egy teljesen új ügy, ha jól látom, nincs nagyon előzménye, tehát majd a Bíróságnak kell kimondani itt is, mint más ügyekben, a végső szót, hogy szerinte a tartózkodó szavazatok így vagy úgy kell beszámítani.

Ami azt illeti, hogy mi volt a legnagyobb kihívás, lényegében, őszintén mondom, ott megjelenni, az mindennap egy kihívás, mert a legkisebb ügy is bármikor lehet egy nagyon nagy jelentőségű kérdés. Az, hogy milyen nyelvet használunk, az ember hogy terjeszti elő a gondolatait, hogyan próbál bekapcsolódni aktívan a Törvényszék munkájába, akár az ítélezésibe, akár a Törvényszék mint szervezet működésébe, ez tényleg egy nagy kihívás, hogy mikor kell egyedül lépni, mikor kell több bíróval lépni, mikor jobb egy kicsit nem lépni, tudva, hogy a harmadik lépéssel - előre gondolkodva - úgy is sokkal jobb esély lesz akkor cselekedni. Ez egy borzasztó nehéz taktikai kérdés is, bevallom őszintén. Az első egy-két évben nagyon nehezen ment, míg ezt én feltérképeztem, hogy mivel egy közösségről van szó, pontosan ki, kivel, merre egyeztet, és ebbe az együttműködésbe, ha tetszik, ha nem, az embernek bele kell kapcsolódnia, ami egy nagyon nagy kihívás, megmondom őszintén, de talán itt a Törvényszéken ez már egyszerűbb lehet.

Hogy az új, esetleges pozícióban - azért mondom, mert még lesz egy európai meghallgatásom is - mit lehetne, mit szeretnék megvalósítani? Nyilvánvalóan az én korábbi tapasztalataim, a gyakorlati éveim és az akadémiai éveim alapján más előéletem volt, mint a jelenleg hivatalban lévő bíró úrnak, tehát én nagyon sok mindent máshogy éltem meg, máshogy csináltam, és máshogy tudok viselkedni bizonyos helyzetekben. Valószínűleg egy kicsit hangsúlyosabban próbálok majd ott megjelenni. Nem azt mondom, hogy eddig nem volt hangsúlyos, mert azért óvatosan szeretnék fogalmazni, még egyszer, mivel ott én még nem dolgoztam, ott is főleg tanácsokban járnak el, és minden tanácsdöntést, ahol több ember hozza meg a döntést, azt nagyon nehéz előre kiszámítani, hogy hogyan lehet azt befolyásolni, vagy hogyan nem lehet beszélni. Tehát ez nagyon nehéz döntés.

Ami az elnök úr kérdéseit illeti, a lisszaboni szerződésnek volt egy nagyon tudatos módosítása. Elnézést, kicsit korrigálom, az, hogy minél többen mehessenek a Törvényszékre, minél több ügyet lehessen bevinni a Bíróság elé, minél több uniós

aktust lehessen jogilag felülvizsgálni, ez egy nagyon fontos lépés volt, és úgy látom, hogy a lisszaboni szerződésnek ez a hatálya jó irányba indult el. Törvényszéki bíróként én is, ha úgy látom, hogy egy kereset kvázi befogadható-e egyáltalán, hogy a Bíróság tárgyalja-e vagy sem, azért a bírókban is megvan az az érzés, a lisszaboni szerződés módosításának a célja, hogy akkor nézzük meg inkább az ügyet, és érdemben döntsük el, ne pedig azt mondja a Törvényszék, hogy meg se nézzük, mert egy olyan kérdés, kereset jön be, hogy azt nem lehet megtámadni, és nincs egy bírói ellenőrzés sem abban az ügyben.

Egy nagyon nehéz és hosszú folyamat előtt állunk, de úgy látom, hogy az áttörés megmaradt, és ilyen szempontból például milyen új ügytípusok vannak, ahogy mondtam, kvázi az adatokhoz, információkhoz való hozzáférés tipikusan olyan, ami egy új ügytípust dolgozott ki, és élnek is vele a felek, amit említettem. Például az Európai Központi Bank rendkívül fontos gazdasági döntéseket hoz, bankokról dönt, hogy az életképes-e vagy sem, és sokszor születnek határozatok, döntések, amiket az érintettek, a kisbefektetők, akiknek a maradék pénze annak a banknak a részvényeiben fekszik - csak azért mondom ezt, mert ez volt a legutolsó ügyem, amit tárgyaltunk -, jöttek oda perelni, hogy szeretnék megtudni, tulajdonképpen mi történt az ő pénzüikkel, mert nem tudják, eddig nem tudták, hogy ez a bank ilyen rossz helyzetben van, lényegében csődközelbe került, és át kellett adni annak a banknak az aktíváit egy másik, egy megmentő bank részére. Nagyon jó látni, hogy megvan erre a lehetőség. Persze lehetne minden jobb is, de ezzel élnek az uniós polgárok, és megpróbálják, és a bírók felelősségük teljes tudatában vannak annak, hogy ez milyen fontos az Unió működése szempontjából, hogy bizonyos nagyon fontos döntéseknek ne csak a döntés eredménye legyen megismerhető, hanem az annak alapjául szolgáló előkészítések és az azt megalapozó okiratoknak az esetleges nyilvánossága is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Hadd kérdezzem meg államtitkár urat, hogy kíván-e valamit kiegészíteni. *(Jelzésre:)* Tessék parancsolni! Kérem, röviden tegye.

Dr. Ökrös Oszkár reagálása

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak két nagyon rövid megjegyzéssel szeretnék élni. Egyrészt szeretném megköszönni a tisztelt bizottságnak, hogy bár formális döntést nem hoz, és nem szükséges hozni a bírójelöléssel kapcsolatban, de meghallgatta, és a felszólalások alapján támogatásáról biztosította Csehi Zoltán tanár úr jelölését a Bíróságra, aki, ahogy a megkapott életrajza, illetve a Törvényszéken eltöltött ötéves eddigi mandátuma alapján láthatták, teljes mértékben és egyértelműen alkalmas arra, hogy az Európai Unió Bíróságán, a Bíróságon folytassa a pályafutását.

A másik megjegyzésem pedig ehhez kapcsolódóan, hogy Csehi Zoltán bíró úr jelölésével értelemszerűen meg fog üresedni egy pozíció a Törvényszéken, amelyre a magyar kormány a későbbiekben fog jelöltet állítani. A jelölt személyéről egyelőre még nem született döntés. Amennyiben ez megtörténik, akkor az Európai ügyek bizottságát kellő időben értesítjük, hogy a jelölt meghallgatására sor kerülhessen.

És akkor végezetül ebben a formában is szeretnék sok sikert kívánni Csehi Zoltán tanár úrnak a jelöltségéhez.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úrnak a szavait. Tisztelt Bizottság! Én úgy vélem, hogy a magyar kormánynak egy nagyon jó döntése volt, hogy Csehi Zoltán urat jelölte az Európai Bíróság magyar tagjának. Az ő felkészültsége, az elmúlt időben végzett munkája kiválóan bizonyítja, hogy meg fog felelni nemcsak annak a kihívásnak,

amiről beszélt, hanem jól fogja képviselni azokat az ügyeket, amik hozzá kerülnek. Én sok erőt és bölcsességet kívánok bírónak a következő évekre vonatkozóan! Tájékoztatom a bizottságot, hogy Csehi Zoltán sikeres meghallgatásáról levélben fogom tájékoztatni Varga Judit miniszter asszonyt.

Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a jelölt úrnak és államtitkár úrnak a részvételét. Rátérünk a második napirendi pontra, de előtte egyetlenegy perc technikai szünetet rendelék el.

(Szünet: 10.12 – 10.14)

Tájékoztató a portugál EU-elnökség programjáról és prioritásairól

ELNÖK: *(A napirendi pont tárgyalása folyamatos angol-magyar szinkrontolmácsolással zajlik.)* Tisztelt Bizottság! Folytatjuk ülésünket. A második pont: tájékoztató a portugál EU-elnökség programjáról és prioritásairól. Az előterjesztő: Jorge Roza de Oliveira, a Portugál Köztársaság nagykövete és Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára.

(Hozzászólását angol nyelven folytatja.) Igen Tisztelt Nagykövet Úr! Immáron hagyomány, hogy minden egyes szemeszter elején az Európai ügyek bizottsága meghívja a soros európai uniós tagország nagykövetét a bizottság ülésére, hogy első kézből kapjanak tájékoztatást az elnökség programjáról és természetesen annak prioritásairól. A portugál európai uniós elnökség parlamenti dimenziójának keretében részt vettem a COSAC elnöki konferencián január 11-én.

Sok szeretettel üdvözlöm Jorge Roza de Oliveira nagykövet urat és kedves kollégáját, akiket arra kértünk meg, hogy beszéljenek nekünk a prioritásaikról és az elnökségi programról. Először is akkor megadnám a szót nagykövet úrnak. Ezt követően pedig Ökrös Oszkár urat szeretném kérni, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárát, hogy beszéljen a magyar kormány álláspontjáról.

Hölgyeim és Uraim! 45 percünk van erre a programpontra. Kérem, hogy mindenki tartsa tiszteletben ezt az időkorlátot. Nagykövet úr, öné a szó! Ezt követően pedig meg fogom adni a szót képviselői hozzászólásokra. Összegyűjtjük a kérdéseket, utána adjuk vissza a szót önöknek, a nagykövet úrnak és az államtitkár úrnak. Öné a szó!

Jorge Roza de Oliveira hozzászólása

JORGE ROZA DE OLIVEIRA, Portugália Budapestre akkreditált nagykövete: *(Hozzászólását magyar nyelven kezdi meg.)* Jó napot kívánok! Nagyon szeretnék önökhöz magyarul szólni, de még nem beszélek olyan jól. Remélem, hamarosan eljön ez az idő is.

(Hozzászólását angol nyelven folytatja.) Természetesen a második lehetőség az lenne, hogy portugálul szóljak önökhöz, de az pedig a tolmácsot tesztelné le erőteljesen. Ezért angolul fogok szólni, figyelembe véve természetesen George Steiner szavait, aki azt mondta, hogy Európa zsenialitása, hogy a nyelvi, kulturális és társadalmi diverzitásban nincsen kis nyelv.

Rendkívül nagy megtiszteltetés számomra itt lenni a magyar Országgyűlésnek ebben a csodálatos épületében. Köszönöm szépen Hörcsik Richárd úrnak a kedves meghívást. Üdvözlöm az igen tiszteletreméltó bizottság minden tagját, és köszönöm mindenkinek, aki időt szakított arra, hogy itt legyen velünk ma. Hogyha normális időket élnénk, akkor azzal kezdeném, hogy megköszönném a korábbi, előző német elnökségnek azt a kiváló módot, ahogy befejezték a szemesztert, elősegítve a 2021-es operatív intézkedéseket.

Azonban nem élünk normális időket, és ezért másodszor kell megköszönnöm Németországnak és Franciaországnak, Luxemburnak is azt a szolidaritást és egészségügyi támogatást, amit az országunk kapott tőlük. Vielen dank! Un grand merci!

A portugál elnökségre egy rendkívüli kihívásokkal teli és nehéz pillanatban kerül sor. A világban zűrzavar, pandémia van, és annak minden konzekvenciája soha nem látott megpróbáltatásokat jelent az Európai Uniónak és a tagországainak.

Ezért ez a mai nap nekem is nagy feladatot jelent. Hogyha Milton Berle-t szeretném idézni, akkor úgy érzem magam, mint Gábor Zsazsa hatodik férje: tudom, hogy mit kéne csinálnom, de nem tudom, hogy mitől tudom érdekessé tenni. Ennek ellenére engedjék meg, hogy megpróbáljam! Hadd emlékeztessenek a jelen kontextusára. 2020. január 1-jén hivatalosan zéró darab Covid-19-eset volt a világon; 6 hónappal később a világ egészségügyi szervezete mindösszesen 10 millió esetről tudósított, és félmillió halálesetről. Ennek ellenére Európában a hangulat szépen lassan kezdett visszatérni egy pozitívabba, és a napirenden lévő elsődleges kérdések alapján véve a Covid utáni időszakokkal foglalkoztak.

2021. február 15-én pedig a világon 110 millió eset van, és közel 2,5 millió haláleset a Covidnak köszönhetően; 6 hónap alatt exponenciális növekedést mutattak ezek a számok. Természetesen a jövőbe kell tekintenünk, szembe kell néznünk a jövővel. Antonio Machado spanyol költő azt mondta: utazó, nincsen út, te saját magad taposod azt ki magadnak, ahogy sétálsz.

Haladnunk kell előre, azonban emlékeznünk kell a jelenlegi kontextusra, elemeznünk a közelmúltat, és nem szabad önhittnek vagy önelégültnek lennünk. Az állampolgáraink, a fiataljaink, a társadalmaink nem fogják elfogadni a végtelen pandémiás helyzetben való életet korlátozott szabadságjogokkal, tönkretett életekkel és a normális élet kilátástalanságával.

27 nemzet állampolgára akar biztos lenni abban, hogy ez a több mint egy éve bennünket sújtó rémálmom véget ér, a jelenük vagy a jövőjük nem lesz gúzsba kötve ezen helyzet miatt, és hogy a pandémiát sikerül nemcsak kontrollálni, hanem talán el is pusztítani.

Természetesen nem tudjuk megmondani, hogy milyen bizonytalansággal állunk szemben, ezért ehhez a prezentációhoz is megfelelő alázattal és szerénységgel állunk.

Az elnökségünk mottója, hogy ideje cselekedni. Az EU hitelességéről van szó, meg kell mutatnunk az előnyeiket azáltal is, hogy megmutatjuk, minden állampolgár egyenlő feltételek mellett férhet hozzá a biztonságos vakcinákhoz. Másodszor pedig, a gazdasági-társadalmi válságot kell kezelni, pénzügyi stabilitást kell teremtenünk. Pontról pontra szeretném a prioritásainkat bemutatni a szemeszterre, amivel talán nem okozok önöknek meglepetést.

Az első prioritás az európai gazdasági és társadalmi helyreállítás, természetesen az éghajlat és a digitális dossziék a legfontosabb motorok ebben. A második az európai szociális jogok pillérének a folyamatos fejlesztése annak érdekében, hogy senki ne maradjon le. A harmadik pedig, hogy az Európai Unió egy nyitott, a világra nyitott európai uniós stratégiai autonómiának az erősítéséről szól.

A helyreállítás első feltétele, a legeslegfontosabb prioritásunk a pandémiás görbe kilapítása és az oltási folyamat sikere, mert e nélkül lehetetlenség visszatérni a normális élethez. Mindenekelőtt fontossággal bír, hogy folyamatosan dolgozunk a vírus leküzdésén, próbáljuk helyreállítani az emberek szabad mozgását és a belső piac teljes potenciálját. Ezen túl az is fontos, hogy szolidaritást mutassunk másoknak a szomszédságunkban, illetve Afrikában, Latin-Amerikában.

Ezen túlmenően a gazdasági és társadalmi helyreállítás eszközeit is el kell indítanunk. Mindenféleképpen gyorsan be kell fejeznünk a ratifikáció folyamatát, a

saját erőforrásokról szóló döntést, jóváhagyni a 27 NRR-t, a nemzeti helyreállítási és rezilienciatervet. Minden egyes tagország helyreállítása elválaszthatatlan az egész Európai Uniótól. Ezt követően pedig nagyon fontos elkezdenünk az MFF új rendelkezéseit, azokkal kezdve, amelyeket erősítettünk, a Horizon Europe, EU4Health vagy az ERASMUS+.

Nem szabad eltekintünk az alapvető kihívásoktól, amelyekkel bírtunk a pandémia előtt, amelyek még mindig itt vannak, ezért az európai helyreállításnak az éghajlat és digitális átmeneten kell alapulnia. A környezeti problémák nem tűntek el, és nem tudunk több időt pocskolni, az európai zöldmegállapodásra szükség van. Az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek minden uniós politika mögött ott kell lennie. Az új európai éghajlati törvény elfogadása, ami az egyik legfontosabb politikai célkitűzése az elnökségnek, attól függ, hogy gyors politikai megállapodásra jutunk-e az Európai Parlamenttel. Ez egy sok mindenről döntő, meghatározó évtized lesz, ami a legnagyobb erőfeszítést és ambíciót igényli ahhoz, hogy elérhessük a 2050-es karbonsemlegességet.

Ezen túlmenően ez a digitális Európa évtizede is. Egyetlen ország sem maradhat le ebben a globális versenyben. Külön oda kell figyelniük a „digitális szolgáltatások” csomagra, amelyet a Bizottság ajánlott nemrégiben, amely alapvető jogszabály-alkotási eszköz az egyéni jogok védelmére, illetve jobb versenyhelyzetre a digitális piacon, elősegítve a vállalkozószellemet és kreativitást. Az újjáépítés nem korlátozódhat a jelenkor szükségleteire, hatékony gazdasági stimulus nélkül további befektetések, reformok kellenek, amelyek lehetővé teszik minden EU-ország számára, hogy kilábaljon a válságból, ellenállóképesebb legyen, és nagyobb legyen a fejlődés.

Tisztában vagyunk azzal, hogy ezek a kihívások a sok kkv számára mit jelentenek, hogy mit jelent a sok millió európai dolgozó számára. A vállalkozók félnek attól, hogy elveszítik a versenyképességüket, vagy hogy nem sikerül nekik modernizálni, és a dolgozók féltik a jövőjüket, féltik a munkahelyeiket, az újféle foglalkoztatást, a keményen kiharcolt jogok virtualizációját. Ezért a második prioritásunk az lesz, hogy konkretizáljuk a szociális jogok európai pillérjét. Erősíteniük kell a képességeket, hogy az állampolgárok cselekvői és ne elszenvedői legyenek az átalakulásnak. Többet kell az innovációba fektetnünk, erősítendő vállalatunk versenyképességét, meg kell erősíteniük a szociális védelmet annak érdekében, hogy senki ne maradjon le.

Az elnökség központi eseménye a szociális csúcs lesz májusban, Portóban. Társadalmi partnerek, a civil társadalom, az intézményi elnökök és a tagországok elnökei lesznek ott. Erőteljes politikai lendületet akarunk adni annak az akciótervnek, amelyet a Bizottság márciusban mutat be, amelyben benne van az ambíció, hogy a Göteborgban kinyilvánított általános elveket gyakorolni kezdjék. Kézzelfogható eredményekre van szükség. A szociális pillér fejlesztése fontos ahhoz, hogy állampolgáraink bizalmát visszanyerjük. Ennek ellenére a változást lehetőségként is kell látni, a szociális pillér az egyenlőtlenség és a félelmek ellenszere kell legyen.

A harmadik prioritás, hogy az Európai Unió egy nyitott, a világra nyitott Európai Unió, és fontos a stratégiai autonómia megerősítése. Országaink nem függhetnek teljes mértékben harmadik országoktól az alapvető javak beszállításakor, vagy nem függhetnek értékláncoktól. Pontosan emlékszünk arra, hogy mi történt a pandémia első heteiben, ezért erősíteniük kell az autonómiánkat. Ez jelentős vitát képvisel, mert itt iparpolitika, versenypolitika, kereskedelempolitika is érintett. Ez a célkitűzés nem jelentheti azonban azt, hogy itt valami protekcionista eltolódás van, vagy pedig az állítólagos európai bajnokok előmozdítása, elősegítése történik, hogy egyesek előbbre valók lennének, mint mások.

Nem szabad, hogy a 27 országban lévő sok kis- és közepes vállalkozást elfelejtsük. A kutatás-fejlesztésnek, az innovációs rendszereknek a fejlett és a globális értékláncokba beilleszkedőnek kell lennie. Folyamatosan frissíteni kell az iparstratégiánkat. A stratégia autonómia konszolidációja azt is jelenti, hogy Európa képes a világon aktív szereplő lenni, megjelenítve értékeinket és a sztenderdeket, amelyeket képviselünk.

Erősíteni akarjuk a szomszédsági partnerséget Kelettel és Déllel, stratégiai partnerségünket az afrikai kontinenssel, kapcsolatainkat az Egyesült Királysággal, Amerikával és Latin-Amerikával.

Az Egyesült Királyság különleges figyelmet igényel. Az új európai uniós szomszéd egy régi szövetséges, és számunkra, Portugália számára 1373 óta szövetséges, és egy fontos szövetségesünk marad. Várjuk az Európai Parlament jóváhagyását a karácsony este elfogadott kereskedelmi és együttműködési megállapodással kapcsolatban, és dolgozunk a jövőbeni kapcsolatunk átfogó keretein.

Az Egyesült Államokban új kormány lépett hivatalba, és reméljük, hogy sikerül újraindítanunk a transzatlanti kapcsolatokat, különösképp az éghajlat, a pandémiaellenes harc, a multilateralizmus nagyobb tiszteletben tartása érdekében, illetve a biztonság, a kereskedelem és a digitális területeken való együttműködés érdekében.

A portugál elnökség szeretné a stratégiai együttműködést előmozdítani az Európai Unió és India között. Májusban, Portóban EU-India csúcstalálkozót tartunk. A kereskedelem és a befektetés konszolidációja lesz napirenden, valamint az együttműködés a digitális, a gyógyszeripari, a tudományos területen és az űrkutatásban.

A migráció, mint mindannyian tudjuk, egy olyan téma, amellyel kapcsolatban különféle szenzitivitások vannak az EU-ban. A migráció kezelése közös fellépést igényel. A német elnökségben született egy előrehaladás-jelentés, ott pedig az a feladatunk, hogy tovább dolgozzunk a Bizottság által bemutatott migrációs és menekültügyi paktumon, beleértve a dossziék belső és külső dimenzióit, illetve a legális migráció kérdését.

Nagyon fontos, hogy haladjunk és lépjunk a vakcinációban, hogy bemutassuk azt, hogy a szociális pillér kapcsán fejlesszük és segítsük a gazdasági és szociális fellendülést, hogy konszolidáljuk az Európai Unió stratégiai autonómiáját. Azonban fontos cselekednünk Európa jövőjéért. Az Európa jövőjéről szóló konferencia hasznos lehet olyan fórumként, ahol megvitathatjuk, hogy mit szeretnénk építeni a jövőre vonatkozóan. A májusban kezdődő konferencia az állampolgárok aggodalmaira és vágyaira fog koncentrálni, akik benne lesznek ezekben a konzultációkban. Ennek a közös politikák felé kell irányulnia, a jövő kihívásainak megoldására kell irányulnia egy olyan világban, amely egyre kevésbé Európa-centrikus. Azonban az értékeken való osztozás nem jelenti identitásunk feladását vagy a szabad választás lehetőségének a feladását. Európa jövője nem kompatibilis egyetlen gondolattal, bármi is legyen az.

Jól ismert tény, hogy ma különböző víziók vannak arról, hogy az EU milyen kell legyen az elkövetkezendő években.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni a vélemények pluralitását, mert meg kell őriznünk az alapgondolatunkat: egység a sokszínűségben.

Végül pedig a jogállamiságról. Tudjuk, közvetlen tapasztalatból, hogy a jogállamiság tiszteletben tartása alapvető feltétele az európai uniós tagságnak, ahogy azt Varga Judit miniszter asszony helyesen mondta, az Európai Unió alapvető értékei, beleértve a jogállamiságot, közös értékeink. Szeretném hozzátenni, hogy ezek a sarokkövei az Uniónak.

Az elnökségi pozícióban Portugália elkötelezett annak érdekében, hogy méltányos közvetítő legyen abban a mandátumban, amit kapott. Röviden: széles és azonos víziónk, konkrét programunk van, megvannak a pénzügyi eszközök ahhoz, hogy haladjunk. Hogy sikerül-e, ez egy nehéz kérdés. Portugáliának van egyféle elkötelezettsége, talán tapasztalata abban is, hogy őszinte közvetítő legyen. Nincsen semmilyen mögöttes gondolatunk, ilyen szempontból nem vagyunk benne semmilyen gondolatban. Az elkötelezettségünk, és az enyém is, hogy hidakat építsünk az országaink között.

A kihívások, amelyekkel szembenézünk, nem múlnak el 6 hónap múlva. Tudjuk, hogy mik a felelőségek, tudjuk azt is, hogy milyen korlátaink vannak, és mennyit lehet 6 hónap alatt létrehozni, különösképpen abban a kontextusban, amiben most élünk. A Bizottság, az Európai Parlament és a tagországok közös munkája alapján, és nem elfelejtve a nemzeti parlamentek szerepét, ezen elnökségnek az a célja, hogy mindent megtegyen annak érdekében, hogy leküzdjük a pandémiát és leküzdjük ezt a válságot.

Végül egy utolsó köszönet portugálul: talán sikerült hat nyelvet használnom összesen a szövegben, apró szimbolikus gesztus ez a diverzitás érdekében. Szeretném befejezni tehát, elnök úr, a hozzászólásomat azzal, hogy rendelkezésükre állok bármilyen információval. Muito obrigado, köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Hozzászólását angol nyelven kezdi.)* Köszönjük szépen a kedves szavait és az előadását. Köszönöm azt is, hogy néhány szót szolt magyarul. Talán megtapasztalta azt, hogy a magyar nyelv egyedi, nemcsak a Kárpát-medencében, hanem Európában is, csakúgy, mint ahogy a portugál nyelv se könnyű nyelv.

Szeretném kérni az államtitkár urat, hogy röviden mutassa be akkor a kormányzat álláspontját a portugál elnökségi programmal kapcsolatban.

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): *(Hozzászólását angol nyelven teszi meg.)* Köszönöm szépen. Magyarul vagy angolul?

ELNÖK: Ilyenkor természetesen magyarul szokás...

Dr. Ökrös Oszkár hozzászólása

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Nagykövet úr átfogóan ismertette a portugál elnökség programját, úgyhogy erre tekintettel, másrészt az idő előrehaladására figyelemmel, harmadrészt pedig a kérdésekre szánt idő megőrzésének szándékával rövidre fognám, és csak távirati stílusban reflektálnék az egyes prioritásterületeken képviselt magyar állásponttal kapcsolatban.

Először is, szeretnék szívből gratulálni Portugáliának az Európai Unió Tanácsa elnöki tisztségének negyedik alkalommal történő betöltéséhez, sok sikert kívánni, és kifejezni abbéli reményünket, hogy a programmal, illetve a prioritások között megfogalmazottakkal összhangban a Portugália által vezetett félév hozzájárul majd egy erős, versenyképes és a nemzeti identitásokat és hatásköröket maradéktalanul tiszteletben tartó Európai Unió megerősítéséhez és kiépítéséhez.

Az említett prioritásterületekkel és célokkal kapcsolatban először is a járvány, illetve a járvány okozta gazdasági felfordulás utáni helyreállítással kapcsolatban szeretném kiemelni Lisszabon azon célját, hogy egy ütésálló, vagy mai uniós varázsszóval: resilient, reziliens gazdaság kiépítésének egyik alappillére a belső piac működésének helyreállítása kell hogy legyen, azzal a megkötéssel, amint arról a tisztelt bizottság előtt volt már alkalmunk többször eszmét cserélni, hogy nem elég a válság

előtti állapothoz visszatérni a belső piac és eminensen a négy alapszabadság érvényesülése tekintetében, mert már akkor sem működtek ezek akadálytalanul.

Nagykövet úr kiemelten említette a zöldjövő irányába tett lépéseket, illetve az európai zöldmegállapodás végrehajtását. Természetesen, ahogy többször volt erről szó a tisztelt bizottság előtt, a magyar kormány maradéktalanul támogatja a zöldmegállapodásban foglalt célok teljesítését. E tekintetben a portugál elnökség irányába abbéli reményünket szeretnénk kifejezni, hogy katalizálja majd azokat az egyeztetéseket a tagállamokkal, illetve azokat a hatásvizsgálatokat a tagállamokról, illetve a fenntarthatósági célok és kezdeményezések tagállamokra gyakorolt azon hatásairól, amelyek iránti igényét az Európai Tanács többször, több alkalommal is kifejezte, és hogy ezek a célok a tagállamok sajátosságainak, illetve eltérő gazdaságszerkezetének, igényeinek és teljesítményének figyelembevételével kerülnek majd meghatározásra.

Nagykövet úr szintén említette a migrációs politika fontosságát. Itt a menekültügyi és migrációs paktumra vonatkozó javaslatcsomaggal kapcsolatban a magyar Országgyűlés indokolt véleményt fogadott el, szám szerint öt darabot. Az ebben foglalt kifogásokkal a magyar kormány természetesen maradéktalanul egyetért. E tekintetben fenntartjuk a korábban rögzített álláspontunk sarokpontjait a kötelező, de rugalmas szolidaritás, illetve a külső dimenzió fokozott és kiemelt figyelembevétele, illetve a csomagmegközelítés tekintetében is.

Ebben a dossziében elsősorban, ahogy nagykövet úr felvezetőjében elhangzott, a tisztességes közvetítő szerepét várjuk Portugáliától. A digitalizáció, amely kéz a kézben jár a zöldátmenettel, de az uniós intézményekben és dokumentumokban folyton ikerátmenetről, twin transitionsről van szó, és mindkettő tekintetében kiemelten egyetértünk a digitális átmenethez tartozó kezdeményezések mielőbbi megvalósításának szükségességével, természetesen arra figyelemmel, hogy a polgárok érdekeit szolgáló kezdeményezéseket, illetve az előterjesztett javaslatokat ebből a szempontból szükséges elsősorban vizsgálni.

Összességében egy fontos kezdeményezésnek tartjuk az Európa jövőjéről szóló konferenciát, amennyiben az végre valóban elindul májusban.

És a nagykövet úr által említettek közül kiemelném azt az igényt, illetve elképzelést, hogy lehetőség szerint az uniós polgárokat valóban érintő és a mindennapi életüket meghatározó szakpolitikai célkitűzésekről és konkrét tartalmi kérdésekről szóljon a vita elsősorban, és nem uniós intézményi kérdésekről. Bár ez a vita, illetve a kettő közötti választás még hátravan, tekintettel arra, hogy eddig a vita mindössze arról folyt, hogy milyen szerkezetben folyjon majd a vita akár a tartalmi, akár az intézményi kérdésekről, úgyhogy üdvözljük, hogy ezen a szakaszon sikerül továbblépni.

A szociális dimenziót emelte ki nagykövet úr, mint a portugál elnökség egyik lényegi programját, amely kiemelt prioritással bír Lisszabon számára. Ennek kapcsán természetesen várjuk a konkrét kezdeményezéseket. És miközben fontosnak tartjuk, hogy, ahogy nagykövet úr fogalmazott, a zöld- és digitális átmenet senkit ne hagyjon hátra, a hatáskörmegosztás elvének, illetve a szubszidiaritás elvének maximális tiszteletben tartására figyelemmel fogjuk megvizsgálni ezeket a kezdeményezéseket. E tekintetben pedig számítunk az Európai ügyek bizottságának hozzájárulására is.

Végül a globális pozíció, az uniós globális szerepvállalás megerősítésével kapcsolatos célkitűzésekkel, illetve ambícióval kapcsolatban egyetértünk a gazdaságstratégiai autonómia kiépítésének és megerősítésének szükségességével, illetve az elnökségi programban meghatározott relációk megerősítésével, illetve az ebben rejlő potenciálok kiaknázásában akár India, akár az afrikai kontinens, a keleti partnerség vagy a déli szomszédság tekintetében. E helyt szeretném hangsúlyozni a Nyugat-Balkán fontosságát, amelynek tekintetében egy még fokozottabb

elköteleződést szeretnénk tisztelettel javasolni a nyugat-balkáni országok hiteles és valós európai uniós perspektívája tekintetében, hiszen rendkívül fontos, hogy ez a térség minél közelebb kerüljön az integrációhoz. Röviden ennyit szerettem volna reflektálni az egyes konkrét területekre, és természetesen a kérdések között nagyon szívesen válaszolok bármely felmerülő kérdésre.

Összességében szeretném még egyszer megerősíteni, hogy támogatjuk Portugáliát az elnökségi fél éve során, és előre is köszönjük azt a tisztességes közvetítői magatartást, amelyet Portugália mint közepes tagállam, megértve a közepes tagállamok igényeit, illetve óhajait és az uniós döntéshozatalban való részvételével kapcsolatos attribútumokat - hiszen Portugália és Magyarország számos tekintetben hasonlít egymásra, néesség és futballtudás tekintetében például mindenképpen -, úgyhogy drukkolunk Portugáliának. A kérdések között az esetleges konkrétumokra szívesen válaszolok.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úr expozéját. Most megnyitom a vitát. Kérem képviselőtársaimat, hogy legyenek figyelemmel, hogy 20 perc áll rendelkezésünkre, másrészt pedig, amikor kérdéseket tesznek fel a nagykövet úrnak, a tolmácsolás miatt kérem, hogy lassan tegyék azt, hogy jobban meg tudjuk egymást érteni.

Csak államtitkár úr utolsó szavait továbbfűzve, szoros szövetségesünk Portugália, már csak képviselőtársaimnak is említem, ami összeköt bennünket például Tokaj és Portó esetében, hogy Tokaj volt az első a világon egy zárt történelmi borvidék, 1737, és utána, rá két évre a portói borrhéiőt nyilvánították zárt történelmi borvidékké. Tehát fej-fej mellett haladunk ebben az ügyben is, ez is egy fontos szövetséget jelent számunkra.

Tisztelt Bizottság! Megnyitom a vitát. Elsőként Gurmai Zita képviselő asszony kért szót, s utána Balczó alelnök úr. Tessék parancsolni, röviden, kérem!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): *(Köszöntő gondolatait portugál nyelven mondja el, majd felszólalását magyar nyelven folytatja.)* Átváltanék magyar nyelvre. Tisztelt Képviselőtársak! Először is a mottójával kezdeném a portugál elnökségnek, hogy ideje cselekedni az igazságos zöld- és digitális fellendülésért, a döntésekről az eredményekre való áttérésért. Azt kell mondjam, hogy ez, mint csepp a tengerben, kifejezi az EU előtt álló legfontosabb kihívásokat és elvárásokat, ami a portugál realitásérzék, valamint a globalizmust és professzionalizmust jelenti. Természetesen nem először elnökök, jómagam európai parlamenti képviselőként éltem meg egy elnökséget.

Én két területhez szeretnék hozzászólni. Az egyik az ellenálló Európa területe. A gazdaság újraindítása, megerősítése kulcsfontosságú mindenki számára, de ahhoz, hogy az Európai Unió tartósan stabil maradjon, ellenálló képességét meg kell őriznie, ehhez viszont elkerülhetetlen az európai értékek megőrzése, érvényesítése, és természetesen ebben a demokrácia, a jogállamiság és a médiapluralizmus. A szociális Európa területét államtitkár úr és természetesen nagykövet úr is kiemelte, mint a szegénység, a társadalmi kirekesztettség, a megkülönböztetés elleni harc és természetesen a nemek egyenlőségéért folytatott küzdelem, valamint a tagállamok közötti egészségügyi együttműködés vagy az egészségügy területén levő együttműködés.

Két kérdésem lenne, és egyúttal szeretném megköszönni Mariana Vieira da Silva asszonynak - a portugál elnökség alatt ő az államminiszter, aki ezt viszi -, hogy kifejezetten figyelt arra, hogy a koronavírus évében a nők között többen lettek munkanélküliek, többeknek csökkent a munkaideje, mint a férfiaknak, és általában a

betegápolás, az otthoni tanulás is sokkal inkább a nőkre hárult, ez egyfajta új teher, miközben az egészségügy alulfizetett állásaiban is elsősorban nők álltak helyt. Innen is köszönet mindenkinek, aki többek között ezen a területen is dolgozott.

És akkor a két kérdés nagykövet úrhoz. Mit tartalmaz a digitális demokráciáról szóló szándéknyilatkozat, ennek az előkészítése hogy áll? Ahogy az előbb említettem, hónapok óta egyre égetőbb napi kérdés a tagállamok közötti egészségügyi együttműködés. Mit tettek eddig ezen a területen, és mit terveznek a hátra lévő hónapokban? Egyébként köszönet a német elnökséggel való nagyon korrekt együttműködésért. Igyekeztem rövid lenni.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Következik Balczó Zoltán alelnök úr. Tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Elnök úr, köszönöm a szót. Köszönöm nagykövet úr expozéját és államtitkár úr kiegészítését. Az egyik legfontosabb feladat a költségvetésnek, a 2021-27-es költségvetés első évének menedzselése az első félévben, és ideértem természetesen az újdonságot, a Next Generation EU-t, vagy helyreállítási alapot. Több kérdésem is lett volna ezzel kapcsolatban, többek között a jogállami kritériumra vonatkozóan, de az időkorlát miatt csak egy kérdésre térnék ki. A 750 milliárd forrás 390 milliárd euró támogatás és 360 milliárd hitel, de ez sem pontos megfogalmazás, mert valójában a teljes 750 milliárd euró hitel, az a különbség, hogy amit támogatásnak nevezünk, azért közösen felel az Európai Unió és tagországai, a hitelnek nevezett 360 milliárdért pedig a tagállamok külön-külön, amennyit ebből fölvesznek. A kérdésem erre vonatkozik. Azt megértem, hogy a közös hitelkonstrukcióért nagyon szigorú előírások vannak, hogy milyen célokra, hogyan használhatja föl a tagállam, a kérdésem az, hogy mivel ugyanez a szigorú előírás, reformterv vonatkozik a 360 milliárdos csomagra is, amiért tehát az adott tagország önmaga kell, hogy helytálljon. Nem gondolja-e nagykövet úr, és a Tanácsban hogy gondolja Portugália, hogy nem kellene-e jobban oldani ennek a felhasználási keretét, hiszen a fontos uniós célokon túl egy tagállam tudja, hogy specifikusan neki mire van leginkább szüksége. Ez azért lényeges kérdés, mert ha ez is nagyon szigorú előírások szerint történik, akkor szerintem a tagország meggondolja, hogy külön, önállóan vegyen-e föl hitelt, de ettől függetlenül. Tehát még egyszer, a kérdésem röviden az, hogy a 360 milliárdos hitelre vonatkozóan nem kellene-e szabadabb kezet adni a tagországoknak, hogy milyen célra használja föl, tekintettel arra, hogy ő maga áll helyt ezért a hitelért. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Következik Hidvéghi Balázs képviselő úr, majd öt követi Bana Tibor és Győri Enikő.

DR. HIDVÉGHI BALÁZS európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. Angolul fogom föltenni a kérdésemet nagykövet úrnak. (Felszólalását a továbbiakban angol nyelven folytatja.)

Igen Tisztelt Nagykövet Úr, Excellenciás Úr! Rendkívül nagy megtiszteltetés, hogy itt van. Az Európai Parlament tagja vagyok, és az én kérdésem egy eljárásra vonatkozik, amelyet európai parlamenti szavazással indítottak el körülbelül két évvel ezelőtt, ez pedig az 7. cikkkel kapcsolatos eljárás, amely Magyarország ellen indult, és most már jó ideje tart valós haladás és eredmény nélkül. Most már teljesen egyértelművé vált, hogy ez semmi más, csak egy ideológiailag motivált támadás, politikai támadás a magyar kormány ellen, amelynek nem lett semmilyen kézzelfogható eredménye. A magyar kormány több ízben átfogó választ adott minden

felvetett kérdésre. Tehát a kérdésem, nagykövet úr, az, hogy a portugál elnökség tervezi-e, hogy ezt a 7. cikkely szerinti eljárást befejezi az önök ideje alatt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Bana Tibor következik.

BANA TIBOR (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Nagykövet Úr! Tisztelt Bizottság! Államtitkár Úr! Kedves Vendégeink! Igyekszem viszonylag lassan beszélni, és nem túlságosan hosszán, hogy a tolmácsolásra is legyen idő, és az idő előrehaladtára való tekintettel csak egy konkrét kérdést fogok feltenni. Mindezzel együtt azért szeretném megköszönni nagykövet úrnak azt, hogy részletes beszámolt a portugál elnökség elképzeléseiről, és szeretném azt is megjegyezni, hogy amire még a bizottsági ülés elején elnök úr utalt, az Europol közös parlamenti ellenőrző csoportjának ülése valóban jól sikerült, és a portugál parlament volt ennek az egyik szervezője, a kiberbűnözés témájáról beszéltünk.

És ezt azért is hozom ide, mert én is maradnék a kérdésem kapcsán az online térben, egészen pontosan arra irányulna az én kérdésem, hogy az Európai Unió részéről a nagyobb tech cégek, tehát a Facebook, a Google és társai szabályozásával kapcsolatban már viszonylag hosszabb ideje vita van, és decemberben ezzel kapcsolatban felgyorsultak az események, hiszen bemutatta az Európai Bizottság azt a két intézkedéscsomagot, a Digital Services Actet és a Digital Markets Actet, amelyek e tekintetben előrelépést, változást jelenthetnek.

A portugál elnökség prioritása a digitális Európa, így az lenne a konkrét kérdésem nagykövet úrhoz, hogy kimondottan ezekkel a témákkal kívánnak-e foglalkozni, és ezeknek a végleges formája az ön elképzelése vagy a portugál elnökség alapállása szerint mikor készülhet el, és ennek mikorra várhatjuk az elfogadását. És természetesen sok sikert kívánok a portugál elnökségnek a hátralévő hónapokhoz.

ELNÖK: Következik Győri Enikő képviselő asszony, tessék parancsolni!

GYŐRI ENIKŐ európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. *(Hozzászólását angol nyelven folytatja.)* Én is nagyon örülök annak, hogy találkozhattunk, sok szerencsét kívánok az elnökséghez.

Tudni kell azt, hogy Magyarországon úgy érezzük, hogy mi jó kezekben vagyunk, biztonságban vagyunk. Két hasonló méretű ország együttműködéséből azt gondolom, mindenféleképpen az lesz, hogy önök osztoznak a mi szenzitivitásainkban.

Az első megjegyzésem a kölcsönös szenzitivitásokkal kapcsolatban lesz, ezt egyébként már említették, az arányosság és a szubszidiaritás kérdése, amelyet az államtitkár úr felvetett.

(Hozzászólását magyar nyelven folytatja.) Nagykövet úr, csak azt szeretném kérni, és ez inkább csak egy megjegyzés, hogy amikor a szociális jogok európai pilléréről beszélünk, a migrációról beszélünk, a 7. cikkelyről vagy a jogállamiságról beszélünk, akkor mi csak annyit szeretnénk kérni, hogy önök nagyon tudatosan és nagyon a szerződések alapján nézzék azt, hogy mi az, ahol kizárólagos uniós kompetencia, közös megosztott kompetencia, illetve az Unió részéről csak támogató kompetencia van. Ez nekünk egy nagyon kiemelt érzékenységünk. Szerződéseket tisztelő kormányról, országról van szó. Azt gondoljuk, hogy ez a kooperációnk alapja, mert nagyon fontos, hogy az Európai Unió jogi közösség maradjon, és ne terjeszkedjen túl azokon a területeken, amelyek a szerződések alapján megilletik. Hogyha ezt betartjuk, hogyha ez a fő vezérelvünk, akkor, azt hiszem, hogy jóval kevesebb konfliktusunk lenne, mint amennyi ma van. *(Csöbör Katalin és dr. Tiba István távoznak a bizottság üléséről.)*

A konkrét kérdésem pedig, az, amivel én most foglalkozom, a kereskedelempolitika. Új generációs kereskedelmi, szabadkereskedelmi egyezmények korát éljük. A szabadkereskedelmi egyezményekbe egyre több szociális, emberi jogi feltételt rak az Európai Unió. Portugália egy kereskedő nép, és pontosan tudja, hogy az Európai Uniónak nagy szüksége van arra, hogy továbbra is kereskedjünk, hogy amellett, és én azt nagyon pártolom, hogy meglegyen az úgynevezett stratégiaautonómiánk, azért nyitottak maradjunk, és az európai vállalkozásokat hozzuk helyzetbe.

Azt szeretném kérdezni, hogy e téren mit vállal a portugál elnökség, mert én nagy bajokat látok néhány tagállam meg a Bizottság részéről is, hogy néha a kereskedelmi egyezmények már mindenről szólnak, csak egyre kevésbé a kereskedelemről. És konkrétan a Mercosur-egyezménnyel hova szeretnének eljutni? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Nagykövet Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Az idő rövideje miatt én eltekintek a kérdéseimtől. Én arra kérem önöket, hogy röviden válaszoljanak a kérdésekre. Először nagykövet úrnak adom meg a szót. Tessék parancsolni!

Jorge Roza de Oliveira válasza, reagálása

JORGE ROZA DE OLIVEIRA, Portugália Budapestre akkreditált nagykövete: Elnök Úr! Köszönöm szépen. Annyira nehezek a kérdések, hogy milyen jó, hogy nem maradt idő arra, hogy rendesen válaszoljak rájuk! *(Derűltség.)*

A focira visszatérve, azt gondolom, hogy a legfontosabb esemény és a legkényesebb diplomáciai esemény négy hónap múlva fog történni, június 15-én, konkrétan Magyarország-Portugália a Puskás Arénában, remélhetőleg nézőkkel, remélhetőleg egy mindenki számára kielégítő eredménnyel. Első meccs, egye fene!

Visszatérve a kérdésekre, elnök úr, a nőikkel szeretném kezdeni. Igen, a nőket különösképpen érintette a Covid-válság. Ott voltak a frontvonalban, amikor küzdeni kellett a pandémia ellen. Nagyon keményen érintette, keményebben érintette őket a válság, és én azt gondolom, hogy egyre nőtt a családon belüli erőszak a bezártság idején az én országomban. Sajnálatos példáit tapasztaltuk ezen jelenségnek is.

Szándékunkban áll egyébként a nők elleni erőszakról is konferenciát szervezni, és egy európai uniós segélyvonalat létrehozni, ahol be lehet ezt jelenteni. Konszenzusra szeretnénk jutni az ügyben, hogy a nőket az igazgatótanácsokba kezdeményezés kapcsán, most már négy év állás után, haladást érvényesítsünk a Bizottságban.

Az egész világ digitalizálódik, és természetesen nem szeretnénk lemaradni. A szándékunk az, hogy ösztönözzük az olyan megoldásokat és stratégiákat, amelyek elősegítik ezt az átmenetet. Nincsenek specifikus ötleteim arról, hogy ebben mik lesznek pontosan benne, de azt tudom, hogy több magas szintű találkozót tervezünk ebben a szemeszterben, legalábbis hogy kiegyenlített terepet biztosítsunk mindenki számára.

Ugyanez mondható a vakcinációra is. Tudjuk, hogy ez a folyamat nem olyan volt, amire nagyon büszkének kellene lennünk. Személyesen is szolidáris vagyok azzal, ahogy egyébként Magyarország ezt a kérdést kezelte, de pont az önök miniszterelnöke volt, aki tegnap vagy tegnapelőtt egy fontos dologra mutatott rá: ez az oltási igazolvány kérdése és a jövőbeni lépések ezzel kapcsolatban. Nagyon sok kérdés van még, nem egyértelmű az oltási eljárás; nem egyértelmű az, hogy ha be is fejezzük egyébként nyárig az oltásokat, akkor azok meddig fognak hatásosak maradni. Azt sem tudjuk, hogy ha valakit beoltunk, nem tud-e hordozó lenni és fertőző lenni. Ezek

mindenféleképpen olyan kérdések, amelyekkel kapcsolatban elmélyült együttműködést szeretnénk elősegíteni Portugália részéről.

Szeretnénk egy kicsit rendet rakni a saját házunk táján ilyen szempontból, és úgy gondolom, hogy az állampolgáraink egészségét mindenféleképpen a politikai kérdések fölé kell emelnünk, és ilyen szempontból üdvözlöm azt, ahogy Magyarország ezt kezelte. Valóban azt látjuk, hogy a magyar állampolgárok egészségét minden geopolitikai és egyéb megfontolás elé helyezték. Szándékunkban áll egyébként, hogy az európai szociális ügyeket illetően egészségügyi kérdéseket is bevonjunk a csomagba. Azt hiszem, hogy lesz bőven időnk arra, hogy ezt az elkövetkező hónapokban megvitassuk, különösképpen a közben szerzett tapasztalatok kapcsán.

Az MFF-fel kapcsolatban: de jó lenne, ha tudnám, hogy hogyan fogunk ezzel haladni. A prioritás most valóban az, hogy ezt a motort végre berúgjuk, beindítsuk. Természetesen a nemzeti parlamenteknek jóvá kell hagyni a saját erőforrásokat, el kell készülnenek a nemzeti tervek. Ön helyesen megemlítette azt, hogy szükség lenne arra, hogy kevésbé szigorú szabályok vonatkozzanak a nemzeti tervnek az elemeire. Szerintem ez természetesen be fog következni arról, amikor erről a megfelelő európai intézményekkel egyeztetnek.

Ilyen szempontból, azt gondolom, hogy egy hajóban evezünk, mert hogyha két ország hasonlít az Európai Unióban lakosságszámban, méretben, az Magyarország és Portugália. Úgyhogy ilyen szempontból abszolút értjük az önök problémáit. Abszolút értjük azt, hogy ahhoz, hogy a gazdaságunk újrainduljon és hogy ütőképes legyen, ahhoz mindenféleképpen kevesebb előre meghatározott korlátot kell beiktatnunk, ami biztos tetszik néhány tagországnak, de másoknak nem. Ismételten nagyon remélem, hogy Magyarország hallatja majd a hangját akkor, amikor ezen kérdésekről folyik a vita, és ahogy azt említettem, ez gyakorlatilag lefed minden kérdést.

Portugáliának nincs semmilyen mögöttes szándéka, nem vagyunk semmilyen csapatnak, csoportnak ilyen szempontból a részei. Teljes mértékben egyetértünk, és megértjük azt, hogy milyen problémái lehetnek a közepes méretű tagországoknak, és soha nem áll szándékunkban, hogy az egyik oldalra álljunk a többiekkel szemben. Mindent megteszünk, de sokszor nem a mi kezünkben van ez. De mindent megteszünk annak érdekében, hogy tényleg őszinte közvetítők legyünk, amilyenek szeretnénk lenni, és ez teljes mértékben igaz a 7. cikkellyel kapcsolatos eljárásra. Van egy adott mandátumunk, ami gyakorlatilag az önkbe hullott, van egy eljárás, ami halad az intézményekben, és szeretnénk, ha az eljárás kielégítő módon lezárulna a lehető leghamarabb. Nem célunk az, hogy bárkire ujjal mutogassunk, de az a baj, hogy a pandémia kezében is van a sorsunk. Ez nem egy olyan kérdés, amit online le lehet rendezni, ezek olyan egyeztetések, amelyeket személyesen kell végrehajtani, azt pedig nem igazán tudjuk, hogy a pandémia mit fog engedni ebben a szemeszterben. Adott egy mandátumunk, de ezt szeretnénk, amennyire csak lehet, követni, azonban úgy gondoljuk, hogy mindenféleképpen van többletérték ebben a folyamatban, hogyha konstruktív és pozitív módon fejeződik be. Teljes mértékben tisztában vagyunk Magyarországnak az ehhez a kérdéshez fűzött elvárásaival.

Természetesen konstruktív dialógust szeretnénk, és ilyen szempontból szeretnénk magas szintű konferenciát szervezni a jogállamiság, az alapvető jogok ügyében május 17-18-án, ha egyáltalán meg lehet ezt csinálni az Általános Ügyek Tanácsával együtt, ahol akkor széles körű egyeztetést lehet folytatni nemcsak miniszterekkel, hanem alkotmány- és emberi jogi szakértőkkel is. Biztos, hogy úgy tekinthetnek ránk, mint aki nem akar ujjal mutogatni senkire, egy nagy Uniónak vagyunk a tagjai, és nem jelenthetjük ki, hogy ez nem fog következni majd a mi elnökségünk alatt, ezt rátoljuk majd a szlovénokra, de nem, a kompromisszum és a konstruktív párbeszéd jegyében szeretnénk eljáráni.

Ugyanez igaz a kereskedelemmel kapcsolatban is. Említette képviselő asszony a Mercosurt. Igen, van egy ilyen nyomás, hogy szociális és munkaügyi sztenderdeket is bevezessenek ezekben a megállapodásokba. Kínával a nemzetközi beszerzésekről szeretnék egyeztetni. Ha vannak nagy relációk, ahol jelentős a kereskedelmi deficitünk, itt például kiegyensúlyozottabb helyzetet akarunk. Van egyféle nyomás az Európai Unión belül, hogy mégis milyen - idézőjelbe téve - környezetvédelmi, munkaügyi és szociális sztenderdeket kikényszerítsenek ki ezekben a megállapodásokban. Nem Portugália egyedül tárgyalja az egyezményeket, hanem másokkal együtt, egy nagyobb csoportnak vagyunk a részei, de természetesen reméljük, hogy amennyire lehet a hangunkat hallatni, annyira meg is fogjuk azt tenni.

A nyitó szavaimban is említettem, hogy nem lehet azt mondani, hogy van egyféle európai uniós gondolkodás, és csak az van. Nem szükségszerűen Magyarországról beszélek, Portugáliának is megvannak bizonyos álláspontjai más területeken, amelyekről tudjuk, hogy nem könnyű azokat széles körben bevezetni 27 országra nézve, de mindent megteszünk annak érdekében, hogy mindent bevegünk a beszélgetésbe. Ezért akarjuk, hogy a migrációs csomagot, a szociális csomagot minden egyes tagország, minden szükséges résztvevő bevonásával megtárgyaljuk, hogy ne úgy kerüljön az asztalra, hogy ez van, tetszik, nem tetszik, így kell elfogadnotok, természetesen az arányosság és a szubszidiaritás elvének figyelembevételével, a nemzeti kompetenciák, illetve a megosztott kompetenciák figyelembevételével. Erről szívesen beszélhetnénk az Európa jövőjéről folytatott konferencián is, habár nem szeretnénk, ha az egy konventté alakulna, mint ahogy a lisszaboni szerződésről történt. Nem szeretnénk újranyitni a lisszaboni szerződésről folytatott tárgyalást, mert ha azt megnyitjuk, 2040-45-ig fog tartani.

Tehát azokra a kérdésekre szeretnénk koncentrálni, amelyek érintik az állampolgárok mindennapjait a tagországokban. A szubszidiaritás, az arányosság természetesen ilyen szempontból fontos, és én azt gondolom, hogy akkor, amikor a migrációról beszélünk, akkor ott a szubszidiaritás megint egy releváns kérdés. Ha a társadalmi, szociális kérdésekről beszélünk, ismételten vannak releváns kérdések, amik miatt a nemzeti kormányok kompetenciája merül föl. Habár a pandémia azért már bizonyos szürke területeket hozott, tehát abból, hogy mi az, ami nemzeti, mi az, ami intézményes. Itt van például az egészségügy területe. A Bizottság például soha nem foglalkozott egészségügyi vagy vakcinációs kérdésekkel, pont azért tartunk ott, ahol most, pont azért nem haladnak úgy a dolgok, ahogy szeretnénk, hogy haladjanak.

Szerintem nagyjából lefedtem minden kérdést. Én inkább egy üzenethordó fiú vagyok, és ahogy mondtam, itt azért nincs egyértelműen kijelölt utunk, mert a helyzet egyszerűen nem teszi lehetővé azt, hogy itt óriási terveink legyenek. Azt sem tudjuk, hogy a szociális csúcs megszervezése lehetséges lesz-e, azt sem tudjuk, hogy lesz-e lehetőségünk megnyitni az európai jövőről szóló konferenciát Strasbourgban, ezek mind-mind nyitott kérdések. Úgyhogy az elnökség nehézsége talán pont az, hogy egy nem pontosan körülírt környezetben haladunk, de számíthatnak ránk.

Tényleg nem szeretném ismételtetni magamat, de barátok vagyunk, mi Magyarország barátai vagyunk, Portugália is Magyarország barátja, és nincs semmilyen szándékunk nemzetileg, intézményesen problémát okozni bárkinek, ha pedig ez meg is történik, akkor nem azért van, mert valódi elnökök vagyunk, hanem azért, merthogy mások nevében kell eljárunk. Tehát tudom, hogy mindenki saját maga szereti sózni az ételét, de én itt leszek, és mindig kapcsolatban maradok önökkel, és ha bármilyen határozottabb üzenetet akarnak általam közvetíteni a portugál hatóságoknak, ugyanúgy viszem az üzenetet, mint ahogy hoztam önöknek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, nagykövet úr. Megkérem államtitkár urat, hogy szóljon néhány szót. Egy perce van, ha egyáltalán óhajt szólni, ha úgy gondolja, államtitkár úr.

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Én szomorúan, de tisztelettel tudomásul veszem, hogy ma petrezselymet árulok, nem kaptam kérdést, úgyhogy nem akarom elrontani a nagykövet úr szép végszavát.

ELNÖK: Köszönjük szépen.

JORGE ROZA DE OLIVEIRA, Portugália nagykövete: Elnök úr, ön Portót említette, azért hoztam egy üveg portóit (*Felmutat egy üveg portói bort.*), viszont kérem, hogy ossza meg a bizottság tagjaival. Nem tudom, hogy leküzd-e a problémákat, de legalább jó hangulatban fog telni minden. (*Jorge Roza de Oliveira átad a bizottság elnökének egy üveg portói bort, a bizottság elnöke pedig átad egy üveg tokaji bort.*)

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönjük szépen.

Tisztelt Bizottság! Ma bizottsági ülésünk végére értünk. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 09 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
elnök

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Madarász Mária